

**KOMENDANT GŁÓWNY
STRAŻY GRANICZNEJ**
KG-CU-III-1.072.8.2022

Warszawa, dnia 18 stycznia 2022 r.

Pan Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich
Al. Solidarności 77
00-090 Warszawa

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na pismo nr. KMP.572.1.2021.MZ z dnia 11 stycznia br. oraz z dnia 26 listopada 2021 r. (KMP.572.1.2021.PK) w sprawie uwag przekazanych przez Krajowy Mechanizm Prewencji Tortur oraz Wydział Praw Migrantów i Mniejszości Narodowych w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich z wizytacji w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Krośnie Odrzańskim oraz w oddziale w Wędrzynie, poniżej przedstawiam informacje będące w zainteresowaniu Pana Rzecznika.

W pierwszej kolejności, chciałbym przede wszystkim podziękować za zainteresowanie przedmiotową tematyką oraz zdiagnozowanie potencjalnych obszarów ryzyka. Pragnę jednocześnie zapewnić, że kwestie związane z detencją administracyjną cudzoziemców są przedmiotem mojego stałego zainteresowania. Wszelkie uwagi przekazane przez przedstawicieli Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur oraz Wydział Praw Migrantów i Mniejszości Narodowych w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich dotyczące kwestii potrzeb cudzoziemców przebywających w strzeżonych ośrodkach dla cudzoziemców są przedmiotem szczegółowej analizy oraz stanowią ważny i cenny materiał niezbędny dla procesu zarządzania detencją.

Na wstępie informuję, że w związku z powstałą presją migracyjną na polsko-białoruskim odcinku granicy państwowej, w wyniku której odnotowano znaczący wzrost liczby ujawnionych cudzoziemców w związku z przekroczeniem granicy państwowej wbrew przepisom, mający charakter zorganizowany, odbywający się w dużych grupach, powstała pilna konieczność rozbudowy kwaterunkowej systemu detencji administracyjnej, umożliwiającej zabezpieczenie cudzoziemców na czas trwających wobec tych osób procedur administracyjnych. Chciałbym w tym miejscu jednocześnie zapewnić Pana Rzecznika, że naczelną zasadą wszystkich implementowanych w przedmiotowym zakresie rozwiązań jest przede wszystkim zapewnienie bezpieczeństwa zarówno funkcjonariuszom Straży Granicznej, jak i kierowanym do ośrodków cudzoziemcom.

Odnosząc się do kwestii oddziału w Wędrzynie – funkcjonującego w strukturze Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Krośnie Odrzańskim – na wstępie informuję, że zdolność kwaterunkowa tego obiektu obecnie wynosi 700 miejsc, z czego poziom wykorzystania miejsc (według stanu na dzień 17 stycznia 2022 roku) wynosi 84%, tj. w oddziale w Wędrzynie przebywa 591 cudzoziemców. Jednocześnie informuję, że w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Krośnie Odrzańskim przebywa 77 cudzoziemców, natomiast liczba ogólna liczba miejsc w tym ośrodku wynosi 80.

Dodatkowo informuję, że z uwagi na wysoki poziom wykorzystania miejsc w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Krośnie Odrzańskim wraz z obiektem w Wędrzynie, podjęte zostały działania zmierzające do ograniczenia poziomu przyjęć cudzoziemców do tych obiektów poprzez przywrócenie możliwości przyjmowania cudzoziemców - o profilu *samotny mężczyzna* - w dodatkowym strzeżonym ośrodku.

Mając na uwadze powyższe informuję, że z dniem 1 lutego 2022 roku planowane jest przywrócenie w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Lesznowoli możliwości umieszczania cudzoziemców o profilu *samotny mężczyzna*. Przedmiotowe działanie przyczyni się do utworzenia kolejnego – prócz Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Krośnie Odrzańskim wraz z oddziałem w Wędrzynie – ośrodka detencji administracyjnej dedykowanego dla ww. kategorii cudzoziemców, co ograniczy konieczność kierowania zatrzymanych cudzoziemców wyłącznie do jednego ośrodka, tj. ośrodka w Krośnie Odrzańskim wraz z oddziałem Wędrzynie, i tym samym zmniejszy liczbę osób umieszczanych w jednym pokoju, zwiększy przestrzeń życiową w ośrodku oraz podniesie poziom bezpieczeństwa w tym miejscu. Niemniej jednak informuję, iż obecna skala cudzoziemców kierowanych przez właściwe sądy do strzeżonych ośrodków oraz aktualne możliwości kwaterek obiektów detencji administracyjnej powodują, że w chwili obecnej niemożliwym jest do zrealizowania wskazanego przez Pana Rzecznika postulatu umieszczania w jednej placówce przedstawicieli tych samych grup etnicznych, narodowościowych i religijnych.

Odnosząc się do kwestii wsparcia kadrowego Strzeżonego Ośrodka dla Cudzoziemców w Krośnie Odrzańskim wraz z oddziałem w Wędrzynie pragnę poinformować, że przedmiotowa pomoc jest - od początku utworzenia ww. oddziału - stale udzielana. W celu zapewnienia należytej obsady kadrowej niezbędnej dla działalności strzeżonego ośrodka funkcjonującego w obiektach w Wędrzynie oraz zapewnienia właściwego poziomu bezpieczeństwa ośrodka stale dokonywane są – w oparciu o przeprowadzaną bieżącą ocenę potrzeb kadrowych – czasowe delegowania funkcjonariuszy SG z innych jednostek organizacyjnych SG do pełnienia służby w ww. strzeżonym ośrodku. Pragnę nadmienić, że przedmiotowe delegowania, prócz charakteru planowego, mają również charakter działań etapowych. Etapowość delegowań polega na sukcesywnym zwiększaniu liczby delegowanych funkcjonariuszy SG w zależności od rozbudowy miejsc recepcyjnych w strzeżonym ośrodku w Wędrzynie. Ponadto, celem zapewnienia odpowiedniego, jakościowego poziomu funkcjonowania ośrodka, delegowania funkcjonariuszy SG zostały oparte na formule zdefiniowania konkretnych potrzeb co do delegowanych osób. W przedmiotowej zakresie utworzony został stały korpus funkcjonariuszy SG, wraz ze zdefiniowaniem wobec tych osób – w oparciu o kryteria wymagane do wykonywania zadań w poszczególnych strukturach strzeżonego ośrodka - profilu delegowania. Osoby te cyklicznie, rotacyjnie pełnią zadania w oddziale w Wędrzynie, co niewątpliwie wpływa na jakość wykonywanych zadań w strzeżonym ośrodku.

Co do zastrzeżeń dotyczących warunków bytowych w oddziale w Wędrzynie informuję, że w październiku 2021 roku ww. obiekt został objęty kontrolą sędziego penitencjarnego, który w sprawozdaniu powizytacyjnym nie wskazał treści sygnalizujących nieprawidłowości w obszarach związanych z umieszczeniem i pobytem cudzoziemców w tym obiekcie, jak również naruszenia konstytucyjnej zasady poszanowania godności ludzkiej. Niemniej jednak informuję, że działania w przedmiocie podnoszenia poziomu warunków bytowych w oddziale w Wędrzynie są stale podejmowane, adekwatnie do posiadanych przez Straż Graniczną środków i możliwości. W przedmiotowym zakresie, podjęto między innymi działania ukierunkowane na zwiększenie możliwości dostępu do Internetu dla cudzoziemców przebywających w Wędrzynie poprzez zakupu nowej, odpowiedniej do skali zapotrzebowania usługi telekomunikacyjnej oraz rozbudowę liczby

komputerów dedykowanych na ten cel.

Odnosząc się do kwestii zasygnalizowanego przez Pana Rzecznika niedostatecznego poziomu opieki lekarskiej i psychologicznej uprzejmie informuję, że wszystkie osoby przebywające w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Krośnie Odrzańskim oraz obiekcie w Wędrzynie mają zapewnioną opiekę zdrowotną finansowaną przez Straż Graniczną. Pragnę poinformować, że na chwilę obecną usługi medyczne świadczy 2 lekarzy, natomiast w ośrodku pełni stale dyżur ratownik medyczny, posiadający odpowiednie uprawnienia w zakresie zapewnienia doraźnej pomocy. W przypadkach nagłych, niecierpiących zwłoki, zagrażających zdrowiu lub życiu cudzoziemców zostaje wezwana karetka pogotowia. W przedmiocie dostępności świadczenia usług psychologicznych należy zwrócić uwagę na ogólnokrajową trudność związaną z zatrudnieniem psychologa. Dlatego też, z przyczyn niezależnych do Straży Granicznej, na chwilę obecną usługi takie świadczy 1 psycholog. Niemniej jednak, mając na uwadze wagę zagadnienia, stale podejmowane są działania zmierzające do zwiększenia liczby psychologów świadczących usługi na rzecz cudzoziemców umieszczonych w ww. obiektach.

Reasumując, wyrażam przekonanie, że zaprezentowane przeze mnie stanowisko pozwoli rozwiązać Pana wątpliwości. Pragnę jednocześnie jeszcze raz zapewnić, że Straż Graniczna jest otwarta na wszystkie sugestie dotyczące obszaru detencji, jak również każde propozycje mające na celu podniesienie jakości zarządzania systemem detencyjnym.

Z wyrazami szacunku,

gen. dyw. SG Tomasz Praga

/podpisano elektronicznie/